



MEDLEMSBLAD

För Levälä Släktförening
Levälän Sukuseuran Jäsenlehti

ISSN 0359-877

No 33

Maj 2011

Ansvarig utgivare: Jan-Erik Levlin Flygkaptensgränd 4F 00200 Helsingfors 09-679 439 040-5116049 jan-erik.levlin@iki.fi	Sekreterare Christer Levlin Fullmånen 1A8 02210 Esbo 09-8031973 040-5577908 christer.levlin@jippii.fi	Huvudredaktör Henrik Romar Rådmangränd 3A15 68620 Jakobstad 06-7233 773 050-358 2939 henrik.romar@multi.fi
--	---	--

Ordförandens spalt.

07.02.2011

Det känns faktiskt som om det vore endast några veckor sedan jag skrev senaste Ordförandens spalt. Men så är det; ett år igen föflutit sedan senaste nummer av Medlemsbladet. Åren går allt snabbare och blir tydligen allt kortare med tiden.

Sedan senast har vi nu kommit en bit framåt vad gäller problemet med att hitta någon, som akulle vara villig att åta sig att uppdatera den stora databank, som utgörs av det material som Pär-Erik lämnade efter sig. Christer Levlin blev lyckligtvis pensionerad nu i januari 2011 och han har lovat att ta hand om uppgiften. Med tanke på hans långa erfarenhet av datateknik kommer detta att bli en bra lösning. Han har dock börjat med att färdigställa uppdateringen av föreningens hemsida.

Detta löser dock inte problemet med att hitta någon, som skulle vilja fortsätta med den egentliga utforskningen av de ännu outredda delarna av Levälä-släkten. Om Du känner Dig intresserad av detta, eller vet någon som kunde vara det, så tag kontakt med mig.

Såsom tidigare berättats har Christina Nordback från Hangö renskrivit och bearbetat det publicerade material om

Bärs-släkten, som Pär-Erik lämnade efter sig. Hon försöker också uppdatera uppgifterna hon hittat genom att kontakta personer som hon hittat via Pär-Eriks material. Responsen på dessa kontaktförsök har dock inte tills vidare varit särskilt god, se en kort rapport på annat håll i Medlemsbladet. Hon kommer dock att sammanställa en ny släktbok om K-linjen. Christina vill dock inte åta sig ett bredare uppdrag beträffande släktforskningen.

Släktföreningens medlemsantal har de senaste åren sakta sjunkit, men tycks nu ha stabiliserat sig på nivån ca 440 medlemmar. Den långsamma nedgången i medlemsantalet beror säkert på att gamla går bort och att unga inte kommer in i samma utsträckning. Min fråga till Dig, äldre medlem, är att har Du sett till att Dina barn och barnbarn med familjer skrivs in i föreningen? Om inte så gör det nu!

En släktförening är ju i främsta rummet ett kontaktnät för personer med gemensamma rötter. Kring rötterna finns dock också myllan, dvs miljön där våra förfäder har vuxit upp och levt sitt liv. I Medlemsbladet vill vi därför gärna ta med intressanta notiser med anknyningar till Nykarlebynejdens och därmed även vår släkts historia.



I detta nummer ingår en beskrivning av kronohemmanet Leväläs historia, nedtecknad av en okänd författare år 1930. För de av oss som vuxit upp på Levälä eller i Ytterjeppo är berättelsen både intressant och rörande. Så visar den t.ex på den dåtida äldre befolkningens motstånd mot allt nytt vare sig det gällde barnens skolgång eller nya jordbruksmaskiner.

Berätta gärna om händelser som Du tycker att skulle vara intressanta att belysa i detta sammanhang så kan vi ta med dem i ett följande nummer av Medlemsbladet.

Föreningens årsmöte hålls i år lördagen den 14 maj 2011. Styrelsen hoppas verkligen att så många som möjligt ställer upp för att diskutera föreningens framtida verksamhet, inte minst den framtida släktforskningen.

Jan-Erik Levlin

Puheenjohtajan palsta.

07.2.2011

Tuntuu todella kuin olisi vain muutama viikko siitä kun edellisen kerran kirjoitin Puheenjohtajan palstan. Mutta niin se vain on; taas on vuosi kulunut viime Jäsenlehden ilmestymisestä. Ajan kanssa vuodet ilmeisesti lyhenevät ja kuluvat yhä nopeammin.

Olemme nyt päässeet eteenpäin pyrkimyksissä löytää jonkun, joka olisi valmis otaa tehtäväkseen Pär-Erikin jälkeen jättämänsä laajan aineiston ajan tasalla pitämisen. Onneksemme Christer Levlin siirtyi eläkkeelle nyt tammikuussa 2011 ja hän on luvannut ryhtyä tehtävää hoitamaan. Ottaen huomioon hänen laajat tietotekniikan kokemukset tämä on erittäin hyvä ratkaisu. Hän on kuitenkin aloittanut viemällä loppuun kotisivumme päivityksen.

Tarvitsemme silti vielä jonkun, joka haluaisi viedä loppuun sukututkimuksen Levälän suvun vielä selvittämättömien osien osalta.

Jos olet tästä työstä kiinnostunut, tai tunnet jonkun, joka voisi olla kiinnostunut, niin ota yhteyttä minuun.

Täysin pulassa tässä asiassa emme kuitenkaan ole. Christina Nordback Hangossa on kirjoittanut puhtaaksi Pär-Erikin jälkeensä jättämän Bärsin sukuhaaraa koskevan julkaisemattoman aineiston. Hän pyrkii myös kirjeitse keräämään täydentäviä tietoja ko sukuhaaran jäseniltä, joiden nimet hän on löytänyt Pär-Erikin aineistosta. Tässä hän ei ole vielä kovin hyvin onnistunut, kts lyhyttä raporttia muualla tässä Jäsenlehdessä. Hän tulee kuitenkin kokoamaan uuden kirjan K-linjasta. Christina ei kuitenkaan halua ottaa laajempaa vastuuta sukututkimuksettamme.

Sukuseuramme jäsenmäärä on viime vuosina hiljalleen laskenut, mutta näyttää nyt vakiintuneen n. 440 jäsenen tasolle. Jäsenmäärän vähittäinen lasku johtunee paljolti siitä että vanhemmat jäsenet poistuvat joukostamme ja että nuoremmat eivät samassa määrin tule mukaan. Siksi kysynkin Sinulta, Sukuseuramme vanhempi jäsen, oletko huolehtinut siitä, että lapsesi ja lapsenlapsesi perheineen ovat seuramme jäseniä? Ellet ole, niin tee se nyt!

Sukuseura on ensisijaisesti yhteisten juurien omaavien ihmisten yhdysside, kontaktiverkko. Juurten ympäri on kuitenkin aina multaa, siis ympäristö jossa esi-isämme ovat kasvaneet ja elämänsä eläneet. Siksi haluammekin julkaista Jäsenlehdessä myös pieniä juttuja, jotka kuvaavat Uudenkaarlebyn seudun historiallisia tapahtumia ja siten myös koskettavat sukumme historiaa.

Tässä numerossa meillä on n. 1930 koottu kuvaus Levälän tilan historiasta. Meille Levälän tilalla tai Ytterjepon kylässä kasvaneille tarina on sekä mielenkiintoinen että liikuttava. Niinpä se selvästikin osoittaa silloisen vanhemman väen vastustusta



kaikkea uutta kohtaan, olipa kysessä sitten lasten koulunkäynti tai uusien maatalouskoneiden käyttöönotto.

Jos Sinulla on mielessä asioita tai tapahtumia, jotka saattaisivat tässä yhteydessä olla kiinnostavia niin ota yhteyttä, niin voimme ottaa ne mukaan seuraavaan Jäsenlehteen.

Seuran vuosikokous pidetään lauantaina 14. toukokuuta 2011. Hallitus toivoo mahdollisimman monen jäsenen tulevan mukaan keskustelemaan seuran tulevasta toiminnasta.

Jan-Erik Levlin

Föreningens hemsida har ny Internet adress

Föreningens gamla hemsida fungerar inte längre. Den nya adressen är:

www.levala.fi

On Sukuseuran uusi Internet-osoite

Medlemsavgiften för år 2011

Du kan betala medlemsavgiften, • 5 eller 50 SKR med den till Medlemsbladet bifogade bankgiroblanketten till:

Levälä Släktförening

Vasa Andelsbank, konto 567182-25946,

IBAN FI1156718220005946.

Utomlands boende medlemmar kan betala avgiften till samma konto med användande av IBAN-nummret och SWIFT/BIC koden OKOYFIHH.

Använd refensnummer då du betalar avgiften. Referensnumret finns på bankgiroblanketten, men du hittar det också i samband med adressen på ditt Medlemsblad.

Om det är besvärligt för dig att betala avgiften över bank kan du även sända avgiften per brev direkt till kassören på adressen

Louise Wikblom
Gråsövägen 436
66900 Nykarleby

Läget beträffande utredningen av Bärs-släkten.

I senaste nummer av Medlemsbladet redogjorde Christina Nordback utförligt för sitt arbete med materialet över Bärs-släkten som hon tog hand om efter Pär-Erik. Där har hon nu kommit så långt att det gamla materialet är renskrivet. Det sträcker sig dock endast till början av 1990-talet och därför satte hon senaste vinter i gång en insamling av information om nya släktmedlemmar, familjer osv, som tillkommit under de senaste årtiondena. Hon sände då ut förfrågningar till ett stort antal personer som hon har hittat i det gamla materialet. Responsen på dessa förfrågningar har dock inte varit så god som hon hade önskat sig.

Då vi i styrelsen anser att den nya släktboken borde innehålla så mycket ny

information som möjligt hoppas jag *att alla de som får en förfrågan från Christina vinnlägger sig om att besvara den så snabbt och väl som möjligt.* Endast på detta sätt kan vi säkerställa att vi får en så fullständig ny Bärs-bok som det bara är möjligt.

Kontakta gärna Christina om du har något att fråga om. Hennes adressuppgifter är

Christina Nordback
Hamnholmsvägen 10,
10940 Hangö

e-mail: christina.nordback@pp.inet.fi

Jan-Erik Levlin



NÅGRA BLAD UR KRONOHEMMANET LEVÄLÄS HISTORIA

AV O. S-g

Omkring åtta kilometer söder om Nykarleby, på väg mot Jeppo, å östra sidan om Nykarleby älv börja före detta kronohemmanet Leväläs ägor. Vid landsvägen ser man endast två byggnader, varav den ena är småskola. Följer man vägen mot öster ett par kilometer, kommer man till ett tiotal gårdar belägna å en vacker plats med omväxlande löv- och barrskog. Där bor en befolkning av omkring 50 personer, fördelade på 12 gårdar. Det gamla kronohemmanet har en areal av 366 hektar, varav omkring 122 hektar är odlad jord och resten skogs- eller annan mark.

De äldsta handlingarna av Leväläs historia datera sig från år 1724, då hemmanet innehades av en Erik Simonsson. År 1730 skördade en viss Zackris 10 skylar råg och 40 skylar korn. Samtidigt ”protröskades” 6 kappar råg och 5 kappar korn, varav kronan skulle hava 2/3 av tionde i skatt.

Var dessa arrendatorer hade sina bostäder, lämna tyvärr de gamla handlingarna ingen upplysning om. Dock berättar de gamla att den äldsta bebyggelsen å Levälä var vid den s. k. Portåkern på stranden av Nykarleby älv vid Syltjärvbäckens utflöde ett par hundra meter söder om nuvarande Lööf hemmansgårdar, Man kan anta att detta utgjort en god fiskeplats med uråldriga, dåliga fångstredskap, när fisken steg upp för bäcken från älven.

År 1751 synes hemmanet ha delats i tvenne delar åt ovan nämnda Zachris två söner David och Hindrick och år 1790 har av allt att döma ytterligare en delning ägt rum. Dåvarande ägare äro Gustaf Eriksson, Matts Mattsson och Johan, de två förstnämnda skattade för ”6 fönster” och den sistnämnda för ”4 fönster”. I den förstnämnda Erik Simonssons släkt stannade hemmansdelarna rätt länge, den sista av denna släkt, den så kallade Sexmans

Gustaf avled på 1890 talet. Men långt därförut voro avkomlingarna av de första nybyggarna spridda åt alla håll. Dock lär det ännu finnas av deras ättlingar, som äro bosatta i södra Finland.

Själva namnet Levälä har ej heller undgått förändring. År 1724 hette det Lefvalo. År 1730 har det i handlingarna ändrat till Lefvela. År 1744 Lefvälö och först 1864 Lefvälä. Om namnet är finskt vet jag ej, det må de lärde tvista om, men omöjligt kan det inte vara, att finnar ha gjort ansatser till bebyggelse i dessa trakter, ty trakten var förr rätt vattensjuk och namn som Syltjärvi kan ju nämnas som stöd för denna teori. Ett annat namn är Pääskjärvi.

Den äldsta byggnaden på Leväläs ägor är den s. k. Sexmansgården, som uppfördes omkring 1790. Under nämnda årtionde synes bebyggelsen ha tagit en rätt stor omfattning. Annu i dag finnes omkring en kilometer från landsvägen, på den väg som leder fram till de olika Levälä-gårdarna, en sten med årtalet 1798 inhugget. Från Löf, Portåkern och Torpbacken ha en del inflyttare kommit. I slutet av 1790-talet har av allt att döma något skifte ägt rum, ty efter 1804 förmåla inga handlingar om kronohemmanet Levälä.

För närvarande är den Levlinska släkten den äldsta på Levälä. Denna släkts stamfader Simon Simonsson som härstammar från Kronoby, köpte den Levlinska fädernegården 1842. Denna släkt har givit sin hembygd måriga duktiga söner, som satt in hela sin kraft för sin hembygds förkovran och framåtskridande. Ännu bebos deras första hemgård av en avkomling, i tredje led, dessutom finnas ännu två ättlingar av samma, släkt, samtliga äro en heder



för sin hembygd och deras ord väga tungt vid stämmor och andra tillfällen.

Från 1840 till inpå 1890-talet kommo de flesta nyodlingarna till stånd. Arbetspriserna vara ända fram till 1890-talet synnerligen låga. Lönen var 50 penni per dag och under den brådaste slåttertiden betalades 2 mark per manligt dagsverke.

På våren 1887 började den så kallade amerikafebern tränga in i det lugna Levälä. 1887+88 emigrerade 7 personer och efter denna tid tog emigrationen rätt stark fart. Sammanlagt har ett 30-tal personer emigrerat. Av dessa ha ett tiotal återkommit, rika på goda erfarenheter och ekonomiskt sett även rätt välsituerade. Emigrationen har som bekant två sidor, en god och en ond. Den goda är, att det kommer kapital till hembygden och den onda, att många armar tagas från j jordbruket. Då emigrationen ökades och de bästa krafterna togos från jorden måste jordens brukning förlora därpå. Från gården Mosbacka hade 6 personer vänt fosterlandet ryggen och i andra gårdar var bristen på arbetsdugligt folk även kännbar. Det blev gubbar, kvinnor och barn, som fingo sköta åker och äng. I och med emigrationen måste ju allt nyodlingsarbete läggas åt sidan. Vid denna tid saknades överallt maskinellt jordbruk. Först 1892 kom den första slåttermaskinen till Levälä. Den var köpt från Åbo. Tung och klumpig var den att hantera, och av de gamla och ”kloka” sågs den med misstänksamma blickar. Efter hand importerades utländska jordbruksmaskiner. De gamla måste med eller mot sin vilja erkänna maskinens företräde framför handkraften.

Handseparatorerna kommo i bruk omkring 1895. Vid sekelskiftet anlades Jeppo Andelsmejeri och dit ha sedan dess Levälä-borna levererat sin mjölk, men från och med i höst få Levälä och Ytter-Jeppoborna ett eget mejeri vid Draka.

Skolundervisningen var det i äldre tider både si och så med. De gamla och ”kloka”

hade fått i sitt huvud” att om barnen fingo lära sig att läsa och skriva, skulle de bliva så ”högfärdiga”, att de ej längre ville arbeta på jorden. En pastor Bäck ivrade varmt för folkundervisningens höjande, men han mötte i början ett envist motstånd från landsbefolkningens sida. Han lyckades dock komma så långt, att Nykarleby, Forsby och Ytter-Jeppo, till den senare hör Levälä, slogo sig tillsammans och för 1,100 mark inköpte en byggnad, som sedan användes till skola. Denna skola skulle dock ligga så långt bort som möjligt från bebyggda trakter. Denna byggnad finnes ännu kvar och användes av Forsbyborna till skola, fast den givetvis är tillbyggd.

På Leväläs område uppfördes år 1911 på initiativ av nämndeman Jakob Löf en småskola, den har nu ett barnantal av 26 stycken. En yngling från Åland, numera folkskolläraren Johan Fagerlund i Sibbo, var under sin seminarietid i Nykarleby intresserad av, att en folkskola skulle komma till stånd i Ytter-Jeppo. Denna skola skulle även Levälä-borna ha nytta av. I detta arbete röntes Fagerlund mycken förståelse av överläraren i Nykarleby herr Hjalmar Björkvall. En del av de gamla ville nog, att en skola skulle byggas, men trots läropliktslagen var motståndet stort.

År 1919 var denna skola färdig. Men i ock med att husen blevo färdiga var ej allt vunnet. Till skoldirektionens kassör valdes bonden Johannes Levlin. Detta kassörsskap var allt annat än nöjsamt, ty kommunen anslog i början inga medel vare sig till inventarier eller annat. Många gånger måste herr Levlin själv anskaffa die medel, som voro absolut nödvändiga. Levälä- och Ytter-Jeppoborna äro lärare Fagerlund stor tack skyldiga för hans varma intresse för skolundervisningen å orten. Skolans dåvarande direktion, ej minst dess energiska kassör, äro värda en honnör för det osjälviska arbete, de utfört. År 1926 lämnade herr Fagerlund orten och efterträddes av den unga och energiska läraren Torkel Holstius.



En i Östermyra bosatt Ytter-Jeppobo järnvägsman Jakob Kronlund donerade år 1912 en summa av 10,000 mark till en bro över Nykarleby älv vid Ytter-Jeppo. Hans tanke var, att denna bro skulle bli en föreningslänk mellan folket å övre sidan av ån. Gåvan gavs under förbehåll, att en körbro skulle byggas. För detta ändamål räckte dock j det donerade beloppet, varför man hos stämman anhöll om ett anslag. Det blev avslag på denna anhållan. Donatorn ändrade då sina bestämmelser så, att en gångbro skulle anläggas, denna blev också byggd 1912. Men de som då arbetade emot anslaget, inse nu, att snålheten bedrar ofta visheten. Ovannämnda Kronlund sökte få bibliotek till stånd och arbetade för övrigt mycket för folkupplysningen.

Genom förut nämnda lärare Fagerlunds intresse drogs telefon till Levälä och Ytter-Jeppo 1920. År 1925 startades telefonandelslaget.

År 1914 började 15 raska pojkar att arbeta för att få ett samlingshus till stånd för ädlare nöjen. De unga pojkarnas intresse kröntes med framgång och det dröjde ej lång tid, förrän Ytter-Jeppo ungdomshus var färdigt att tjäna sina syften. Att Leväläborna även äro intresserade för ungdomshuset är självklart.

Postgången till Levälä har inte alltid varit förstklassig. Till för ett par år sedan fanns ingen som helst ordnad postgång. Då grannen var i stan = Nykarleby, så tog han med sig posten, kanske ett brev då legat i Nykarleby både 2 à 3 veckor. Sedan tidningar och tidskrifter börjat hitta väg även dit, kom man överens om, att turvis hämta posten. På sistone skötes nu denna avhämtning av postverket och man har post tre dagar i veckan. Önskemål och förhoppningar ändock, att dessa turer skola bli flera.

Vid bröllop gick det hett till mellan sköldarna förr i världen. Den gamla seden, eller rättare sagt oseden, att brännvinet

skulle flöda höll i sig till långt fram på 1880-talet. Bröllopet tog sin början redan på fredag morgon och höll på till lördag afton. Tärnor och "pällhållare" funnos vid varje bröllop, som det var något bevänt med. Ävenså inköptes i regel 60 kannor brännvin till förtäring. Vid bröllop var dansen en ekonomisk faktor att räkna med, i synnerhet för bruden, ty hon erhöll i betalning för varje dans 25 penni. De dansande "bjödos" i gengäld på en sup. Seden fortfor rätt länge, men på 1890-talet kom höga vederbörande underfund med, att denna sed, eller osed, ej var annat än olaga brännvinsförsäljning. Det blev böter i långa banor och slutligen upphörde seden alldeles. Bröllopet slöto oftast med slagsmål och knivning. Kyrkan besökte man var söndag, fast det blev bortåt en mil från de längst bort liggande gårdarna till Nykarleby kyrka. Vördnaden för Guds ord var kanske större förr än nu, men å andra sidan har nog det andliga livet blivit mer fördjupat nu än förr.

Under julottafärden hade man tjärbloss, då man for till kyrkan och i varje fönster sattes tvenne ljus. Lyktor med färgat papper hängde man utanför sitt hus, en tradition, som är rätt mycket utbredd i det svenska österbotten.

De nya organisationer, som vår tid äga, ha av Leväläborna mottagits med stort intresse. Husbönderna äro medlemmar av ortens handelslag, mejeri-, kontroll- och tjuvföreningar samt värdinnorna av Marthaföreningen. Ännu är skogsbeståndet rätt gott, fast på sina håll har det s. k. baggböleriet gått fram.

Det är att hoppas, att mod de nya maskinella möjligheter, som finnas, nyodling åter skall komma till heders. Vad som trakten behöver är, att höproduktionen förbättras. Någon sädesproducerande bygd blir nog aldrig denna trakt. Däremot finnes ovanligt stora förutsättningar för mejerihanteringens höjande.

Detta är i korta ordalag några



randanteckningar ur f. d. kronohemmanet Leväläs tvåhundraåriga historia. Må bygdens söner och döttrar även i fortsättningen bliva till heder för hem och fosterland.

O. S-g (1930)

Några blad ur kronohemmanet Leväläs historia.. Jakobstads Tr. & Tidn. A. B. Hör av dig om du vet vem som döljer sig bakom förkortningen!

Pekkalan serkut koolla 15.5.2010 Lahdessa

Levälän sukuseuran B-haaran jäsenet pitivät niin sanotun Pekkalan serkkujen kokouksen Lahdessa, kun lahtelaisten pikkuserkkusukupolvi eli Heikki Puolanteen tyttäret ottivat haasteen vastaan kokouksen järjestämisestä. Koolle oli kutsuttu Kaarlo ja Ida Pekkalan (Tab. B 291) kahdentoista lapsen lapset perheineen neljänteen sukupolveen saakka.

Yhteen kokoonnuttiin Lahden Mieskuoron tiloihin keskellä kaupunkia. Mieskuorolla myös lapsille ja teini-ikäisille oli omat tilansa ja tekemisensä. Kokous aloitettiin Lahden Mieskuoron ja osallistujien esittelyllä. Mukaan Lahteen oli saapunut osallistujia Oulusta, Orivedeltä, Varkaudesta, Kuopiosta, Hämeenkyröstä ja pääkaupunkiseudulta. Kaiken kaikkiaan mukana oli 38 aikuista ja 14 lasta. Kokouksessa iloittiin mukana olleista suuresta pikkuserkkujen joukosta, joille vastuu tapaamisten järjestelyistä aikanaan siirtyy. Perinne näyttäisi jatkuvan edelleen.

Ohjelmassa oli tuttuun tapaan paljon laulua, hyvää syötävää ja mukavaa tutustumista ja tapaamista sukulaisten kesken. Ohjelmassa Heikki Puolanteen vanhin tytär Minna Sääskilahti piti muistelupuheen, jossa hän palasi muistoissaan Airi-mummin syntymäpäiviin ja siellä esitettyihin näytelmiin. Muistoissa oli myös mummin kanssa vietetyt rauhalliset päivät. Marjo Loposen tyttäret esittivät Tuuditan tulisoroista -nimisen kehtolaulun viululla ja sellolla. Kun Hämeessä oltiin, laulettiin ensimmäiseksi Hämmäläisten laulu ja sen jälkeen perinteeksi jo tullut Nälkämaan laulu.

Heikki Puolanteen lapset ja lapsenlapset esittivät myös uudemman Päijät-Hämeen maakuntalaulun Vihreiden harjujen maan.

Varsinaisen kokouksen jälkeen lähdettiin vielä keilaamaan. Kalle Puolanne osoitti keilahallilla ammattitaitoaan ja muut pitivät pääasiassa hauskaa. Lasten nauru raikui ja limsaa ja karkkia kului reilu annos jokaisella.

Pekkalan serkkujen seuraava tapaaminen järjestetään Orivedellä 19.5.2012. Pääpromoottorina toimii Lahden kokouksessa mukana olleista ainoa Pekkala-nimeä kantanut serkku, Aarto Pekkala. Seuraavaa tapaamista varten tarvitaan Pekkalan serkkujen lasten ja lastenlasten yhteystietoja. Jos kuulut tähän Pekkalan serkkujen joukkoon, laita yhteystietosi menemään tavalla tai toisella Aarto Pekkalalle. Tästä löydät Aarto Pekkalan yhteystiedot:

Aarto Pekkala
Pikkukaari 4
35300 Orivesi
aarto.pekkala@elisanet.fi
040 740 6746

Tapaamisiin Orivedellä keväällä 2012!

Marjo Loponen ja Kirsi Haarnio



Fadderortsverksamheten del 1

Inför Vissefjärda folkdansare och spelmäns besök i Jeppo 1998 hade jag ur gamla protokoll sökt fram en del uppgifter som gällde fadderortsverksamheten och hjälpen till Jeppo. Jag hade av en bekant fått uppgifter om att nämnda protokoll fanns bevarade i Jeppo församlings arkiv.. Men också efter kriget utkommen litteratur som berörde hjälpen till Finland genomlästes. På så vis fick man en bredare och klarare syn på den krigstida och efterkrigstida hjälpen till Finland. Nu på vårvintern ringde Sven-Olof och frågade om jag ville dra mina anteckningar under besöket i Emmaboda.

Fadderortsrörelsen är antagligen ett begrepp som största delen av den nulevande befolkningen inte känner till eller åtminstone vagt känner till. Vi som kommit upp i åren och som levde med den, har några minnen av verksamheten.

När Finland hade utkämpat vinterkriget 1939-1940 och fortsättningskriget var i full gång uppstod brist på olika varor och förnödenheter i allt större utsträckning. Om man bortser från de militära behoven och inriktar tankarna mera på det civila så var det framför allt mat, skodon och kläder som hörde till bristvarorna. Men också allt som hade med import att göra blev svårt att frambringa. Vad beträffar den ekonomiska sidan för landet, förstår envar att det militära behovet av medel växte ju längre krigshandlingarna pågick.

När så Finland upplevde sina svåra år på 1940-talet blev vårt folk föremål för en storartad hjälpverksamhet. Det största hjälpen kom från Sverige, där stora medborgargrupper engagerade sig för Finland sak.

Men redan före fadderortsverksamheten kommit i gång hade Sverige-hjälpen många inriktningar. Under vinterkriget 1939-1940 gav den svenska industrin omfattande summor som närmast var avsedda för att

finansiera den Svenska frivilligkåren och dess verksamhet i finska försvaret. Även insamlingar bland allmänheten i Sverige förekom redan då. Dessa medel användes i huvudsak för att hjälpa den evakuerade civilbefolkningen från de områden Finland blev tvungen att överlämna vid fredsslutet 1940. Dessutom organiserades tillfälligt omhändertagande av c:a 7000 förflyttade barn under 12 år. Nästan alla dessa återbördades till hemlandet efter fredsslutet 1940.

En annan inriktning i den svenska humanitära hjälpen var krigsfadderverksamheten (OBS! Inte fadderortsverksamheten). Denna krigsfadderverksamhet verkade under åren 1940-58. Här gällde ekonomiskt stöd till de barn som genom kriget förlorat sina föräldrar. Krigsfaddern kunde vara antingen en person eller en grupp, t.ex. en förening, som förband sig att hjälpa ett visst barn under åtminstone två år. Krigsfaddrarna fanns förutom i Sverige och Finland även i sex andra länder.

Ännu en viktig form av humanitär hjälp, som starkt bidrog till att stärka banden mellan Sverige och Finland var barnförflyttningarna under kriget. De inleddes på initiativ från Sverige och organiserades i Finland av Socialministeriets barnförflyttningkommitté. Barnförflyttningarna kom under åren 1940-1946 att omfatta 48 628 barn, av vilka 46 000 placerades i privata hem. Omkring 5000 var i något skede sjuka och vårdades på sjukhus eller andra vårdinrättningar. Över hälften av barnen vistades i Sverige kortare tid än två år. Drygt en fjärdedel av barnen hörde hemma i de avträdde områdena. Sociala orsaker och matbrist i vårt land. Men också otryggheten på grund av bombfaran var huvudmotiv för barnförflyttningarna åren 1941-1944. Speciellt våren 1944 var de intensifierade bombningarna en anledning att sända iväg barnen. Hjälpkommittén för Finlands barn var den centrala



organisationen för denna verksamhet i Sverige.

Trots alla problem som barnförflyttningen förde med sig, råder det knappast några tvivel om att just Sverige-barnen är den grupp som under de gångna årtiondena står för den starkaste positiva känslobindningen mellan våra länder.

De två personer vid vårt socialministerium, som bar huvudansvaret för barntransporterna var byråchef Elsa Bruun och barnskyddsinspektör Aune Stålberg. Man förenar sig gärna med det slutomdöme de gav i anslutning till en statistisk redogörelse för detta i vår närhistoria. "För den som är i stånd att tolka vad som döljer sig bakom siffrorna och som kan läsa mellan raderna, ter sig denna officiella redogörelse som en spännande berättelse om en sällsynt människovänlig verksamhet."

Rubriceringen i början gav kanske intryck av att jag endast skulle beröra fadderortsverksamheten. Efter att ha läst i Jarl Brommels bok "Sverige hjälpte oss" fick man i inledningen av boken en kort men dock så innehållsrik information om den hjälp som föregick fadderortsverksamheten och vilket jag alldeles nyss refererat. Jag tyckte att man inte kunde förbigå dessa i detta sammanhang, särskilt inte barnförflyttningen som var så omfattande.

Fadderortsrörelsen fick sin början redan 1940 i och med att ordföranden i Stockholms stadsfullmäktige Fredrik Ström väckte tanken att Stockholm skulle bistå Helsingfors med en arbetsgrupp för röjningsarbete efter bombningarna samt att bygga skyddsrum. Verksamheten spred sig så att de städer i Finland som utsattes för bombardemang erhöll en fadderort i Sverige. Bland annat Åbo fick Göteborg som fadderort. Vasa var den stad i Österbotten som bombarderades upprepade gånger, med stor förödelse som följd. När man från Malmö, deras

fadderort, hörde sig för vilken hjälp som bäst behövdes var svaret, fönsterglas och glasmästare. Våra egna glasmästare är vid fronten i öster. Ytterligare kan nämnas att Jakobstad blev Söderhamns adoptivort och att Sollefteå fick Nykarleby.

I ett senare skede eller 1944 kom de österbottniska landskommunerna att tilldelas fadderorter. Vid Folkhälsans i Nykarlebynejdens årsmöte valdes en adoptivkommitté för Jeppo på uppmaning av Finlands Röda Kors svenska avdelning. Kommittén skulle fungera som styrelse för verksamheten i Jeppo. Som ordförande valdes kyrkoherde Runar Söderholm. Övriga ledamöter: kommunalkassör J.T. Backlund, tandläkare Lisa Söderholm, hälsosyster Ruth Näsman samt folkskollärarna Julia Dahlström, Edvin Sarelin och Sven Jungar.

Vid ett sammanträde den 2 juni 1944 på kommunalkansliet i Jeppo tog kommittén del av ett brev från Finlands Röda Kors svenska Österbottens distrikt, daterat den 31 maj 1944. I skrivelsen meddelas att ett stödorgan för Jeppo bildats i Sverige, nämligen Jeppokommittén i Vissefjärda, Lindås och Emmaboda köping. Med anledning härav beslöt mansända en tacksägelseskrivelse av följande innehåll:

Till kyrkoherden Gunnar Garder, Vissefjärda

"Då vi genom Finlands Röda Kors; Svenska Österbottens distrikts skrivelse ab den 31.maj 1944 erfarit, att vår ort Jeppo kommit i åtnjutande av Edert understöd, ber vi undertecknade att å Jeppo kommuns och egna vägnar få frambära vårt djupa och vördsamma tack till Eder Herr kyrkoherde och genom Eder till alla ledamöter i Jeppokommittén i Vissefjärda, Lindås och Emmaboda köping. Sverige bär i all sin storartade hjälpverksamhet och offervilja kraftigt vittnesbörd om Guds barmhärtighet mot vårt folk. Mätte Herren låta Eder kärleksgärning lända Eder och oss till stor välsignelse."



Kontakten mellan de bägge kommittéerna blev genast livlig. Från Vissefjärd gjordes en förfrågan om vilken sorts hjälp som kunde behövas bäst. Jeppokommittén svarade med att prioritera utrustning för hälsogården, hjälp med avlöning av en hemsyster i kommunen, utrustning för flygande rådgivningsverksamhet samt medel för förebyggande av tuberkulos bland barn och ungdom.

Hjälpen från fadderorterna anlände i olika försändelser. Utan att göra någon täckande förteckning över all den hjälp som erhöles måste man nämna att kontanta medel erhöles för täckandet av en del av hemsysteravlöningen, medel för gratis tandvård av 6-åringar samt anslag för allmän hälsovård och för skolmaterial m.m.

Även varor av olika slag erhöles. En försändelse innehöll 88 par skor avsedda för skolbarn. En säkert mycket välkommen och uppskattad hjälp. Det rådde stor brist på skor i Finland under krigets slutskede.

Uudet jäsenet

Jos et vielä ole Levälän Sukuseuran jäsen pääset helposti mukaan ilmoittamalla nimesi ja osoitteesi Christer Levlinille, kts yllä, ja maksamalla jäsenmaksun yhdistyksen yllämainitulle tilille.

Nya medlemmar

Om du ännu inte är medlem i Levälä släktförening kann du enkelt bli det genom att sända in dina adressuppgifter till Christer Levlin, se ovan, och betala in medlemsavgiften på ovannämnda konto.

Men även andra varor erhöles som barnfiltar och babyplagg. Till hälsogården sändes två barnvågar och kartslampor m .m., m. .

Man kan säga att de önskemål som Jeppokommittén framförde, väldigt noggrant iaktogs av Jeppokommittén i Vissefjärd, Lindås och Emmaboda. Efter varje hjälpförsändelse gjordes en

Vi skriver nu 2011. Ovanstående text framförde jag vid Jeppo Bygdespelmäns och menuettdansares besök i Emmaboda 2002. Jeppo Bygdespelmäns kontakter i Emmaboda är Vissefjärdas folkdanslag Deras numera avlidne ordförande Sven-Olof Carlsson, var den person jag hänvisade till i början och slutet av anförandet.

Alf Julin

Jäsenmaksu vuodelta 2011

Voi maksaa jäsenmaksun • 5 tai 50 SKR
Jäsenlehden mukana tulevalla
pankkisiitolomakkeelle tilille

Levälän Sukuseura; Vaasan
Osuuspankki, tili
567182-25946

IBAN FI1156718220005946

Ulkomailla asuvat jäsenet voivat suorittaa maksun samalle IBAN-tilille SWIFT/BIC-koodin OKOYFIHH avulla.

Käytä maksaessa viitenumeroa, jonka löydät pankkisiirtolomakkeelta, mutta myös Jäsenlehtesi osoitteen yhteydessä.

Mikäli sinun on hankalaa maksaa pankin kautta voit myös lähettää maksun kirjeitse suoraan rahastonhoitajalle

Louise Wikblom
Gräsövägen 436
66900 Nykarleby

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2010

Släktföreningens styrelse för år 2010 har bestått av följande personer:

Jan-Erik Levlin	ordförande
Ann-Mari Andersson	
Leo Hedenstam	
Tuomo Härkönen	
Alf Julin	
Leif Kronqvist	
Christer Levlin	sekreterare
Henrik Romar	
Louis Wikblom	kassör
Börje Sandberg	

Henrik Romar har sedan 1996 fungerat som huvudredaktör för föreningens medlemsblad.

Föreningens årsmöte hölls i Byahemmet i Ytterjeppo 8.5.2010. Av de styrelsemedlemmar, som stod i tur att avgå omvaldes Ann-Mari Andersson och Henrik Romar. I stället för Leo Hedenstam invaldes Wolmar Strengell. Årsavgiften för år 2011 fastslogs till fem Euro (• 5), i Sverige femtio kronor (SEK 50) samt på annat håll i världen USD 5.

Sedan år 2006 har föreningen uppehållit en hemsida med adressen www.levala.org. Arbetet med att bygga upp sidan har gjorts av Henrik Romar, som också fortsättningsvis underhåller den. Översättning av sidans texter till finska har utförts av Tuomo Härkönen.

Årsmöte

Levälä Släktföreningens ordinarie årsmöte hålls på Byahemmet i Ytterjeppo lördagen den 14 maj 2011 kl 13.00

Vid mötet behandlas de ärenden som nämnts i § 15 i föreningens stadgar.

Föreningens medlemsavgift har erlagts av ca 435 medlemmar, dvs ungefär samma antal som under de senaste åren. Föreningens ekonomi kan vid utgången av 2010 beskrivas på följande sätt:

Intäkter	
- medlemsavgifter	1733 •
- försäljning av släktböcker	100 •
- räntor	9 •
Totalt	1842 •
Utgifter	3184 •
Underskott under 2010	1342 •
Banktillgångar 31.12.2009	4638 •
Banktillgångar 31.12.2010	3296 •

Föreningen disponerar alltså vid utgången av år 2010 ett kapital på 3296 •

Styrelsen

Adressförändringar

Adressförändringar kan sändas till föreningens sekreterare under adress:

Christer Levlin
Fullmånen 1 A 8
02210 ESBO

Eller per e-post
Christer.Levlin@wippies.fi

OBS! Eventuella meddelanden som skrivs in på bangiroblanketten när **INTE** mottagaren.



VUOSIKERTOMUS VUODELTA 2010

Levälän Sukuseuran hallituksen ovat vuonna 2010 muodostaneet seuraavat henkilöt:

Jan-Erik Levlin	puheenjohtaja
Ann-Mari Andersson	
Leo Hedenstam	
Tuomo Härkönen	
Alf Julin	
Leif Kronqvist	
Christer Levlin	sihteeri
Henrik Romar	
Louis Wikblom	rahastonhoitaja
Börje Sandberg	

Henrik Romar on vuodesta 1996 lähtien hoitanut seuran jäsenlehden päätoimittajan tehtäviä.

Seuran vuosikokous pidettiin Ytterjeppon Byahemmetilla 8.5.2010. Kokouksessa valittiin uudellen erovuorossa Ann-Mari Andersson ja Henrik Romar. Leo Hedenstamin tilalle valittiin Wolmar Strengell. Vuoden 2011 jäsenmaksuksi kokous määräsi viisi Euroa (•5), Ruotsissa viisikymmentä kruunua (SEK 50) ja muualla maailmassa USD 5.

Vuodesta 2006 seura on ylläpitänyt kotisivuston, jonka osoite on www.levala.org. Sivuston rakentamistyön on tehnyt Henrik Romar, joka myös jatkaa sivujen ylläpitoa. Tuomo Härkönen on kääntänyt sivut suomeksi.

Vuosikokous

Levälän Sukuseuran varsinainen vuosikokous pidetään Ytterjeppon kylän Byahemmetillä lauantaina toukokuun 14. päivänä 2011 klo 13.00. Kokouksessa käsitellään seuran sääntöjen 15 §:ssä mainitut asiat.

Seuran jäsenmaksun on maksanut n. 435 jäsentä eli suunnilleen yhtä monta kuin viime vuonna. Tämän perusteella seuran talous näyttää vuoden 2010 päättyessä seuraavanlaiselta:

Tulot

- jäsenmaksut	1733 •
- sukukirjojen myynti	100 •
- korkoja	9 •
Yhteensä	1842 •

Menot 3184 •

Vuoden 2010 alijäämä 1342 •

Pankkisaldo 31.12.2009 4638 •

Pankkisaldo 21.12.2010 3296 •

Seuran pääoma on siis vuoden 2010 päättyessä 3296 •

Hallitus

Jäsenmaksu vuodelta 2011

Voi maksaa jäsenmaksun • 5 tai 50 SKR Jäsenlehden mukana tulevalla pankki-siirtolomakkeelle tilille:

Levälän Sukuseura

Vaasan Osuuspankki, tili 567182-25946,
IBAN FI1156718220005946

Ulkomailla asuvat jäsenet voivat suorittaa maksun samalle IBAN-tilille SWIFT/BIC-koodin OKOYFIHH avulla.

Käytä maksaessa viitenumeroa, jonka löydät pankkisiirtolomakkeelta, mutta myös Jäsenlehtesi osoitteen yhteydessä.

Mikäli sinun on hankalaa maksaa pankin kautta voit myös lähettää maksun kirjeitse suoraan rahastonhoitajalle

Louise Wikblom
Gräsövägen 436
66900 Nykarleby